

KEFUs forskningsledare:

—Vår roll som
mäklare
är fast etablerad

Vid senaste årsskiftet gick KEFU in i en ny avtalsperiod. I samband med detta hade styrelsen ett utvecklingsmöte för att diskutera KEFUs framtida inriktning.

—KEFUs roll som ”mäklare” mellan teori och praktik är fast etablerad i den skånska myllan och ska även i fortsättningen vara grunden för KEFUs verksamhet, säger KEFUs forskningsledare **Ulf Ramberg**.

—Denna grund baseras på en fortsatt satsning på att initiera kunskapsproduktion och sprida kunskap via forskningsrapporter, seminarier och utbildningar. Parallellt med att förvalta och utveckla sin baskompetens inom kommunal ekonomi kommer KEFU att fortsätta med att fördjupa kompetensen inom sina två verksamhetsområden ”Kommunal strukturomvandling” och ”Organisation/styrssystem”.

KEFU och dess forskningsledare Ulf Ramberg kommer även i fortsättningen att vara fast förankrade i den skånska kommunala myllan.

KEFU-Skånes roll

Kommunal strukturomvandling präglar mycket av den kommunala debatten idag och kommer med stor sannolikhet att vara ett väsentligt inslag de första åren in på det nya årtusendet.

KEFUs roll som lokal forskningsaktör är att aktivt följa, dokumentera och skapa arenor för erfarenhetsutbyte inom ramen för de intressanta frågor som ryms inom området.

—Inom ”Organisation styrssystem” har KEFU sedan starten haft en stark kompetensbas. Det är också ett område med ständig aktualitet, inte minst med tanke på att de strukturomvandlingar som pågår i Skåne konkret innebär förändringar och experiment i nya organisationsformer och styrmodeller. Inom detta område kommer KEFU att fortsätta med att initiera samarbetsprojekt och verka som aktiv forsknings-

och utredningsresurs, säger KEFUs forskningsledare **Ulf Ramberg**.

Med tanke på sektorns framtida behov av ekonomer kommer KEFU under den nya avtalsperioden att satsa ytterligare resurser på den nuvarande och framtida kommunalekonomen. Konkret innebär detta bl a nya former för att stödja studenter som skriver uppsatser inom ämnet kommunalekonomi samt utveckling av KEFUs kursutbud.

—Det gäller också att öppna upp kanaler så att brukarna ska kunna möta studenterna redan i grundutbildningen. Här fyller KEFUs kunskapsbank en viktig funktion

som studenternas inträdesbiljett för kontakt med brukarnas frågeställningar. Men det är också viktigt att våra brukare inom den offentliga sektorn, liksom de privata företagen, möter studenterna t ex under deras arbetsmarknadsdagar, säger Ulf Ramberg vidare.

Under innevarande år kommer KEFU också att starta ett projekt som har som syfte att försöka få en samlad bild av den skånska kommunalekonomens status och utvecklingsmöjligheter.

Tre viktiga KEFU-områden

Det som präglar utvecklingen idag och som med stor sannolikhet kommer att vara det väsentliga inslaget de första åren på det nya millenniet är kommunal strukturomvandling.

Kommunal strukturomvandling

Pågående strukturomvandlingar bryter upp många gränser och ger möjligheter för nya att växa fram. Det kan vara kommungränser, gränser mellan olika förvaltningar, gränser mellan privat och offentligt, gränser mellan politik och ekonomi eller gränser mellan olika yrkesgrupper.

Pågående strukturomvandlingar ger upphov till en rad intressanta frågor: Vilka visioner styr strukturomvandlingar? Vilka resurser finns tillgängliga för att genomföra omvandlingen? Vad sker i de processer som strukturomvandlingen förs i? För KEFUs del är det viktigt att vara en aktiv part i denna omvandling och att resurser satsas för att bibehålla den profil och kompetens man byggt upp sedan några år tillbaka.

Diskussioner har förts i KEFUs styrelse om att rådet skulle initiera en återkommande "workshop" för kommunal strukturomvandling, där betoningen skulle ligga på erfarenhetsutbyte från strukturomvandlingsprojekt i Skåne och andra delar av Sverige samt ett nätverksbyggande kring dessa frågor.

Organisations- och styrsystemsexperiment

Frågor runt organisation och styrsystem är ett område där KEFU redan från starten haft en stark kompetensbas. Det är också ett område som kan sägas bryta gränser genom att det har kopplingar till både kommunal strukturomvandling och kommunal ekonomi.

Organisations- och styrsystemsfrågor kan sägas ha fått ny aktualitet och KEFU har en roll både som arenaskapare för erfarenhetsutbyte och forsknings- och utredningsresurs. Formerna för erfarenhetsutbyte kan ske i skepnad av PUCK och de projektarbeten som genomförs inom ramen för utbildningen, såsom in-housekurser eller genom att förmedla utredningsinsatser. KEFUs kontaktpersoner är också väsentliga som insamlare och förmedlare av erfarenheter.

Kommunal ekonomi

Parallellt med en ökad satsning på ovan nämnda områden, är det viktigt att KEFU förvaltar och utvecklar sin baskompetens runt kommunal ekonomi. Det innebär bl a

att en viss del av forskningsbudgeten ska avsättas för allmänna forskningsprojekt i syfte att initiera "ny" forskning kring kommuner och landsting samt bedriva utvecklings- och utredningsarbete. KEFUs kursprogram kommer att finnas kvar och utvecklas, bl a genom att öka samarbetet med andra kursarrangörer inom sektorn. En fortsatt aktiv satsning på PUCK kommer att ske, bl a i form av fasta "öppna" PUCK-program och olika former av partnerskap. Seminarieverksamheten kommer även i fortsättningen att fylla en viktig roll i verksamheten, liksom KEFUs skriftserie och denna tidning.

Som en röd tråd

Som en röd tråd genom de nämnda tre områdena löper en diskussion KEFUs styrelse haft runt den nuvarande och framtida ekonomen inom sektorn. Det finns en tydlig önskan från styrelsen att KEFU under den nya avtalsperioden ska utveckla former och aktiviteter för att göra sektorns ekonomroll attraktiv, dels för de redan anställda, dels för de (potentiella kommunal-) ekonomer som läser vid Lunds universitet. Detta är ett långsiktigt arbete som betonar betydelsen av KEFUs interna arbete mot universitetet, och som kan ske genom en ökad informations spridning och stöd till kursutveckling samt genom att öppna kanaler för att få med sektorns aktörer i olika kurser.

Kommande KEFU-seminarium

Fungerande uppföljning - finns den?

20 april

Medverkande: Medverkande **Jan-Inge Hansson**, Komrev. **Ulf Ramberg**, KEFU, **Ann-Christin Walméus**, Staffanstorp och **Kaj Oldrup**, Malmö.

Seminarier kommer att ta upp erfarenheter av att driva utvecklingsprojekt för att få en väl fungerande uppföljning. Det kommer även att diskutera hur olika redskap kan användas för att förbättra processen och skapa lärande och verksamhetsutveckling.

Inom kommunal styrning är det få saker som för närvarande är så omdebatterade som uppföljning. Från departementsnivå kommer nya förslag till hur uppföljning och utvärdering kan förbättras i offentlig sektor. Otaliga är de skrifter och konferenser som behandlar ämnet. Många är också de olika modeller som utlovar effektivare styrning. Det är inte utan att man kan bli lite konfunderad när man möter alla dessa

förslag till lösningar på kommunal uppföljning.

Uppföljning är nära förknippad med intern kontroll. För en del kan ordet kontroll vara negativt belastat. Man börjar tänka på central övervakning och att det står i konflikt med ökad lokal handlingsfrihet som de gångna årens decentralisering fört med sig. Det finns emellertid en annan betydligt viktigare sida av förbättrad uppföljning som lätt glöms bort. Effektiv uppföljning ger bättre beslutsunderlag och därmed också goda förutsättningar till lärande och verksamhetsutveckling. Det sistnämnda är en nödvändighet för att stå väl rustad inför 2000-talets början.

Behovet av erfarenhetsutbyte är stort och under seminariet ges både nationella och lokala erfarenheter av hur man kan förbättra sina uppföljningsprocesser. Bland annat belyses erfarenheter från ett samarbetsprojekt rörande uppföljning och verksamhetsmätt som KEFU genomförde under 1998. Vi kommer också att få höra hur några deltagare upplevde processen och hur arbetet fortskridit på hemmaplan. Kontakta KEFU-Skåne, tel: 046 -222 42 89 för ytterligare information. ■

KEFUs nätverk

KEFUs nätverk har utökats med ytterligare fyra kontaktpersoner. De är:

Gunnar Fröberg,
controller, Sydvästra Skånes
sjukvårdsdistrikt, Region Skåne

Sven Hendrysson
Ekonomiansvarig, Kultur Skåne

Ulla - Karin Holmberg
Ekonomichef, SDN Oxie

Thomas Lundquist
Ekonomiansvarig, Folkvandvården
Skåne

Högst personligt:

Blir Skåne nånsin enat?

Att som nyutträd chef för Kommunförbundet Skåne ställa frågan om Skåne nånsin kan enas betraktar säkert många som en svordom i kyrkan. Jag gör det ändå. Anledningen är följande:

Efter en osedvanligt lyckad politisk process är Skåne åter en enhet, rättare sagt, en administrativ enhet. Det har gått relativt friktionsfritt tack vare en bred politisk enighet om att Skåne ju faktiskt är en naturligt sammanhängande region, som inte bör vara uppdelad. Det tycker vi skåningar, det tycker Sverige i övrigt, det tycker våra grannar på andra sidan Öresund och våra återvunna vänner på andra sidan Östersjön. Det är naturligt för alla. Nu är Skåne sig själv igen.

Men den nya skånska vardagen har just börjat. Och när vi tränger djupare in i verkligheten upptäcker vi att Skånes olika delar inte ser likadana ut. Befolkningen i de 33 kommunerna varierar mellan 7.000 (Perstorp) och 250.000 (Malmö). Här finns kommuner som har en kraftig befolkningsökning och kommuner som, om inte avfolkas, så i alla fall får allt färre invånare. Den öppna arbetslösheten varierar mellan 2 och 7 procent. Vi har kommuner, vars invånare är "fattiga" och kommuner med "rika" invånare (vid en jämförelse med den s.k. medelskattekraften i landet så är spännvidden i Skåne mellan 77 och 123 %). Förutsättningarna för länets kommuner varierar med andra ord kraftigt.

Dessa variationer innebär naturligtvis att det inte alltid måste vara så att länets samlade utvecklingsresurser "delas ut" i lika stora pottar i de olika kommunerna. Särskilda insatser kan krävas i Malmö och Landskrona för att andelen utomnordiska invandrare är stor, eller i Eslöv för Volvos kraftiga omstrukturering, eller för att stärka kollektivtrafiken till och från kommuner som saknar järnväg. Inte sällan är det så att det som är bra för Simrishamn, Kristianstad och Helsingborg är också bra för hela Skåne. Att se till helheten, till hela Skåne, är därför den största utmaningen - egentligen självklar - för

alla som har ansvar för Skånes framtid - allt ifrån Region Skåne, Kommunförbundet Skåne och Länsstyrelsen till Länsarbetsnämnden, näringslivets företrädare och fackliga organisationer. Det har många insett.

Men när vardagen tränger sig på ställs sårinressen på prov. Hur långt kan man sträcka sig för att ge avkall på den egna kommunens intressen till förmån för ett överordnat helhetsperspektiv? Svaret är inte givet. Den enskilde kommunpolitikerns situation är inte avundsvärd. Förtuften säger ofta en sak, det lokala intresset ett annat.

Ett exempel:

Just nu arbetar alla landets kommuner och regioner med att granska den s.k. kostnadsutjämningsutredningen. I Norrland "bullras" det ordentligt. Fem-sex norrländska län har slutit sig samman i en gemensam attack mot de förändringar som föreslås. Den som har inblick i systemet vet att Norrland inte är särskilt drabbat av de förändringar som föreslås. Men i massmedia låter det som om utredningen strävar efter att "lägga ner Norrland".

Vad gör Skåne? Vad gör södra Sverige för att bygga upp en "motbild"? Ska vi förlita oss på att den prövning regering och riksdag så småningom gör blir objektiv och oväldig och inte styrd av massiva regionalpolitiskt betingade påtryckningar? Även om det inte får utvecklas till en kamp mellan nord och syd så har Skåne knappast något val. Skåne (gärna tillsammans med de sydliga länen, inom t.ex. Sydsam) måste, så långt det är möjligt, enas om en gemensam linje. Det går givetvis inte att få en hundra procentig uppslutning bland Skånes kommuner kring alla detaljer i en så mångfaceterad fråga som det här. I synnerhet inte mot bakgrund av den situation som jag inledningsvis beskrev, skilda förutsättningar och stora olikheter. Men ju mer argument för eller emot utredningens förslag vi kan samla i en gemensam påse desto starkare blir vår position när det

Beställ en egen kurs!

KEFUs kursverksamhet har traditionellt bestått av de kurser som utbudits i kursprogrammet. Under senare år har dock en allt större andel av kursverksamheten kommit att bestå av kurser som KEFU utvecklat tillsammans med en eller flera kommuner och som hållits internt i kommunen.

Fördelarna med sådana interkurser är flera. Genom att beställaren är en enskild eller ett fåtal kommuner, kan kursernas innehåll och omfattning utformas i samverkan med kommunen (-erna) ifråga. Det innebär att kommunernas inflytande över kursen blir stort och specifika frågor kan på ett mer detaljerat sätt tas upp till behandling. Internkurser kan vara unikt utformade eller helt eller delvis bygga på kurser som presenteras i KEFUs kurskatalog.

Även mindre kommuner

Interkurser har oftast varit förbehållna de något större kommunerna där deltagarantalet varit tillräckligt stort. KEFU ser gärna att även de mindre kommunerna får denna möjlighet. Genom sitt kontaktnät kan KEFU sammanföra intresserade kommuner, så att det nödvändiga deltagarantalet uppnås.

Det utbud som finns i KEFUs kurskatalog utgör endast en liten del av den totala kompetens som KEFU har tillgång till.

Följande interkurser har undser senare år hållits i KEFUs regi:

- Resultat- och balansräkningstänkande
- Kalkylering
- Att arbeta som beställare
- Olika typer av kvalitetskurser
- Nyckeltalskurser
- Resultatenhetskurser
- Avtalsjuridik
- Målstyrning
- Tolking av extern ekonomisk information.

För ytterligare information kontakta *Jonas Levmo* på tel 046 - 222 79 28

jonas.levmo@fek.lu.se

"slutliga slaget står".

Lite svepande men ändå utmanande sägs om Skåne att det är Sveriges mest spännande region f.n. Här investeras ofantligt mycket. Här har man kommit långt med att utveckla ett system som innebär att kommuner och region går hand i hand. Här söker man nya okonventionella lösningar för att motverka arbetslösheten. Här byggs f.n. en stark europeisk region med fyra länder som parter. Och det tycks ske i stor enighet. Det är övriga Sveriges bild av Skåne. Så vid närmare eftertanke är nog svaret på den inledande frågan **ja**. Det kanske rent av är så att **vad som är bra för Skåne är bra för Sverige... Stig Ålund**

Direktör, Kommunförbundet Skåne

Efter elmarknadens avreglering: Inte alla hushåll är vinnare

Vissa eldistributörer tar ut ungefär lika mycket i avgift per år från kunden, oavsett om denne bor i villa med elvärme eller villa utan elvärme. Andra eldistributörer däremot tar i vissa fall ut nästan fyra gånger så mycket för att distribuera elen till elvärmekunden jämfört med motsvarande kund utan elvärme. Det konstaterar docent *Stefan Yard*, företagsekonomiska institutionen, Lund, i en nyligen genomförd studie.

—Rimligtvis borde förutsättningarna för eldistribution i Skåne vara bättre än vad som gäller i genomsnitt i Sverige, säger docent *Stefan Yard*. Hans studie visar emellertid att skånska elföretag genomsnittligt sett har högre nätavgifter än riksgenomsnittet.
Foto: Jan-Otto Holm

Stefan Yards rapport finns nu utgiven i KEFUs skriftserie och har titeln *Motiv för prissättning av hushållens eltjänster efter elmarknadens avreglering - bilder från "Skåneligan"*.

De huvudsakliga slutsatserna av analyserna i rapporten är att det verkar finnas andra överväganden än att spegla kostnaderna, vilka inverkat vid val av avgiftsstruktur. Det kan finnas inslag av politisk prissättning, där miljömål och fördelningspolitiska mål också styr taxeutformningen. Det visar sig till exempel finnas mycket stora skillnader i synen på vad som är lämplig fördelning av nätavgifter till villakunder med respektive utan elvärme.

Tar ut fyra gånger så mycket

—Vissa distributörer tar ut ungefär lika mycket i avgift per år från en typkund inom respektive grupp, medan andra i vissa fall tar ut nästan fyra gånger så mycket för att distribuera elen till elvärmekunden jämfört

med motsvarande kund utan elvärme. Att det skulle föreligga så stora skillnader i distributionskostnader förefaller osannolikt, menar Stefan Yard

Andra anmärkningsvärda skillnader i prissättningen gäller fördelningen mellan fast och rörlig del i avgiften, där det finns så stora skillnader att detta knappast kan vara uttryck för enbart skillnader i kostnadsstruktur. Slutligen kan noteras att en detaljstudie av skånska elföretag visar att dessa genomsnittligt sett har högre nätavgifter än riksgenomsnittet.

—Rimligtvis borde förutsättningarna för eldistribution i Skåne vara bättre än vad som gäller i genomsnitt i Sverige, säger Stefan Yard.

Två leverantörer av eltjänster

Den 1 januari 1996 avreglerades den svenska elmarknaden. För hushållen blev den första förändringen att man fick två leverantörer av eltjänster. Själva elen kom att till-

handhållas av ett elhandelsföretag, medan leveransen av den köpta elen kom att ombesörjas av ett nätföretag. I princip kan kunden efter avregleringen välja fritt bland tillgängliga elhandelsföretag på marknaden. Högre kostnader för mera exakt mätning efter byte från tidigare elleverantör har dock hittills inneburit att det endast för kunder med större elförbrukning funnits ekonomiska fördelar av att byta elhandelsföretag.

Blotta möjligheten av att kunna byta har dock inneburit att elhandelspriserna kommit i fokus och en viss utjämning mellan olika företags priser verkar ha skett. Den allmänna prisnivån för el i Sverige förefaller dock relativt hög jämförd med motsvarande elhandelspriser i t ex Norge. Från och med 1 november 1999 försvinner dock mätarkravet och därmed det ekonomiska incitamentet för att investera i en mätare. Detta kan också medföra att priserna kan komma att frysas på en högre nivå.

Nätavgifterna har inte debatterats

Medan det förekommit en ganska omfattande debatt i media om elhandelspriser och om svårigheterna med att byta från ett elhandelsföretag till ett annat, har nätavgifterna inte debatterats lika mycket.

—Det relativt ringa intresset för nätavgifter är egentligen ganska förvånande, eftersom distributionskostnaden ligger i samma storleksordning som kostnaden för själva elen, säger Stefan Yard vidare.

—En tänkbar förklaring till att nätavgifterna inte debatterats lika mycket är att de inte kan ändras genom byte av leverantör av tjänsten. Men detta är inte samma sak som att de är helt opåverkbara.

I ett av kapitlen i rapporten specialgranskar Stefan Yard nätavgifter och elhandelspriser i "Skåneligan" relativt Sverige som helhet. Den visar bland annat att det finns en stor spridning i nätavgifter även i Skåne.

Sammantaget visar Stefan Yards analys att det inte bara verkar vara kostnadsmässiga skillnader som givit skillnader i nätavgifter och elhandelspriser till Sveriges hushållskunder. En annan notering är att det inte skett några dramatiska ändringar i de genomsnittliga prisnivåerna under de tre åren från elmarknadens avreglering. Samtidigt ökade priserna just vid avregleringen, vilket bl a förklarats av stigande råkraftpriser. De senaste årens relativt kraftiga sänkningar av råkraftpriserna tycks dock endast i begränsad utsträckning ha kommit landets hushåll till godo, något som Energimyndigheten också uppmärksammat och begärt att få förklarad från elhandelsföretagen.

Har ökat med ett par procent

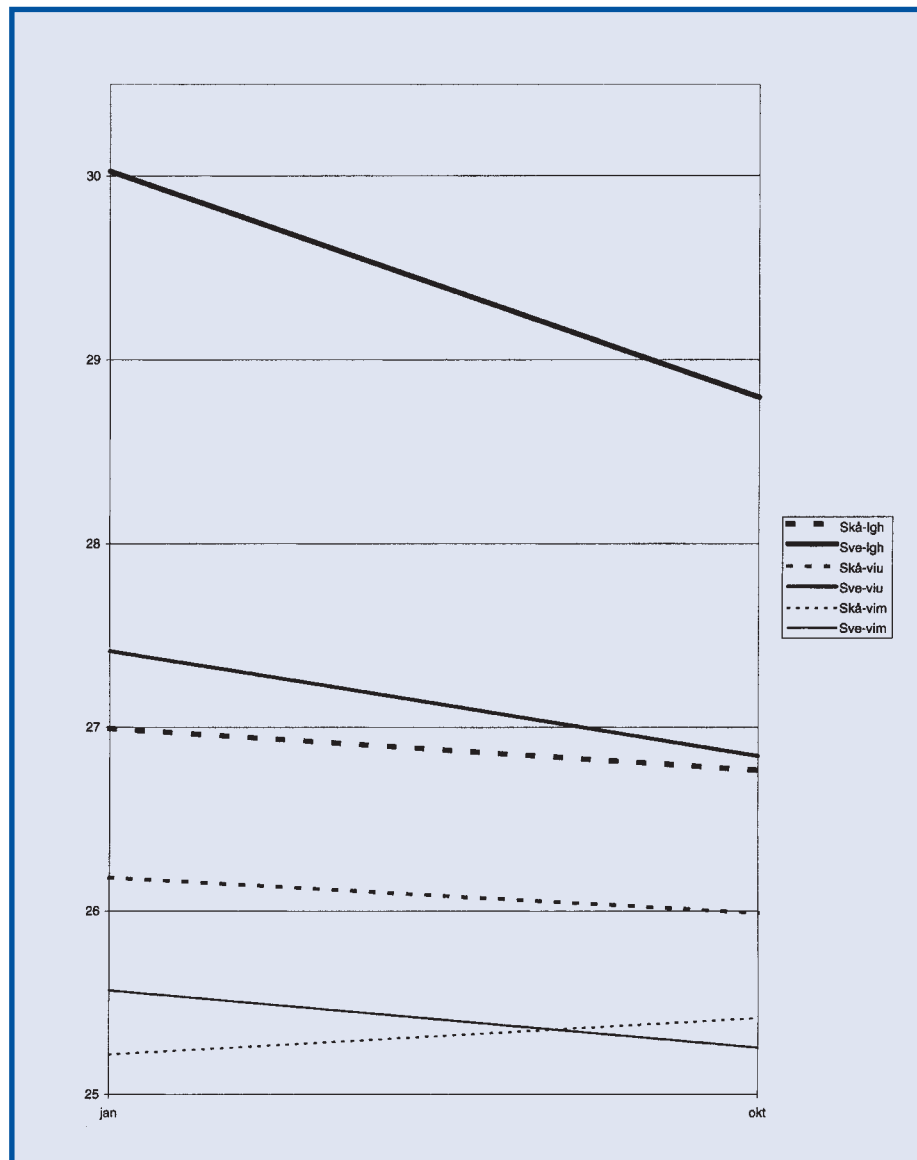
Genomsnittligt sett har såväl nätavgifter som elhandelspriser från 1996 till 1998 ökat med ett par procent, låt vara att detta är något mindre än inflationen. Då ska man dock betänka att totalpriset på el steg kraftigt just i samband med avregleringen, vilket bl a skyldes på extraordinära förhållanden vad gäller råkraftpriset, där spotpriserna steg kraftigt p g a onormalt låg tillgång på billig vattenkraft.

Svenska elkunder tåliga

—När nu läget normaliserats borde en större prismässig återgång ha varit möjlig än vad som faktiskt realiserats. De svenska elkunderna har av allt att döma varit ganska tåliga, betydligt tåligare än vad man varit i Norge, trots en väsentligt lägre prisnivå där, säger Stefan Yard.

Rapporten kan rekvideras från KEFUs sekretariat (se annons på annan plats).

Lasse Sjöblom

Jämförelse av elhandelspriser för olika typkunder i januari och oktober 1998. Genomsnittligt elhandelspris i öre/kWh (inkl. eventuell fast avgift fördelad på typförbrukning) i Skåne (M/L län) relativt riksgenomsnittet. Värdena baseras på uppgifter på Statens Energimyndighets hemsida på Internet; lgh=lägenhet, viu=villa utan elvärme, vim=villa med elvärme.

EFTERLYSE:

Projekt och idéer till exjobb och uppsatser

Saknar du något i debatten om kommunernas villkor eller brottas du med något speciellt problem just nu? Finns det någon aspekt på kommunal verksamhet som enligt ditt förmenande borde belysas närmare? Hör i så fall av dig till KEFU-Skåne som efterlyser intressanta uppslag och idéer till bl a studentuppsatser.

Ett examinationsarbete innebär ett projekt där studenterna självständigt styr över sitt

arbete. De beslutar själva om ämnesval och inriktning efter samråd med sina handledare och eventuella intressenter från den kommunala praktiken.

Som idégivare kan du bidra med din tid i form av tillgänglighet för diskussioner och intervjuer i samband med projektet.

Om du tycker att det här verkar intressant, sammanfatta då din idé på en A4:a och sänd denna till KEFU-Skåne, gärna med angivande av en person vi kan kontakta. Eller: Slå en signal, skicka ett fax eller sänd ett e-mail, så hör vi av oss.

Tel: 046- 222 42 89, FAX: 046 - 222 42 16,

E-post: KEFU@fek.lu.se

Konferens om gränsöverskridande regional tillväxt

En KEFU-konferens om gränsöverskridande regional tillväxt planeras i december. Som underlag för konferensen kommer tre olika workshops att anordnas tidigare under hösten.

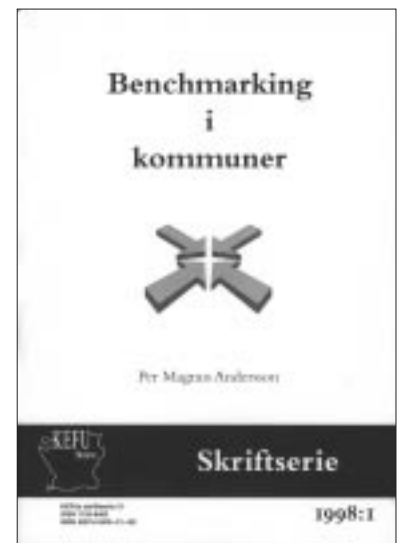
- Workshop 1 har rubriken "Gateway to the Baltic vs Europas periferi". Här handlar det om yttre gränsöverskridanden, d v s att sätta in den regionala tillväxten i ett omvärldsperspektiv.
 - Workshop 2 har rubriken "Regionalt grepp eller ny röra?" Temat för denna workshop är det samlade skånegreppet kring olika utvecklingsfrågor.
 - Workshop 3 slutligen har rubriken "Gränsöverskridande omstrukturering och förnyelse" och är en direkt förövning till konferensens huvudtema. Fokus kommer att ligga på en inventering av nya grepp som skulle kunna prövas för att bidra både till regional utveckling och hög samhällsservice.
- Ansvariga för workshopen och konferensen är **Jan-Inge Lind**, **Göran Alsén** och **Ulf Ramberg**.

Jan-Inge Lind, t v, och Göran Alsén, t h, är tillsammans med Ulf Ramberg ansvariga för workshops och konferens.

KEFUs skriftserie

Nedanstående rapporter, utgivna under 1998, kan rekvideras från KEFU-Skåne. Rapporterna 1998:2 och 1998:3 handlar om samverkan.

(1998:1)

(1998:2)

(1998:3)

UTBILDNING

PUCK

Professionell Uppdatering för Controllers/Ekonomer i Kommuner

PUCK vänder sig till högskoleutbildade kommunalekonomer (eller motsvarande) med kvalificerade arbetsuppgifter och med behov av professionell uppdatering inom kommunal ekonomi. Programmet är inriktat mot nyheter och trender inom forskning och praktisk tillämpning avseende ekonomi- och verksamhetsstyrning i kommuner/landsting.

Deltagarnas individuella kompetensutveckling och professionella nätverk fokuseras. Utbildningen innehåller bl.a. ett projektarbete som syftar till att stödja organisationsutvecklingen på hemmaplan och ett antal kvällsaktiviteter som fokuserar den förändrade ekonomins nya krav. Programmets teman är:

Verksamhetsstyrning

En ny syn på styrning håller på att växa fram. Ekonomistyrningens snäva ram får ge plats åt verksamhetsstyrningens helhetsperspektiv. Under tema verksamhetsstyrning diskuteras bl.a. nya

former för verksamhetsstyrning, ledarskap, kultur och belöningsystem.

Kvalitetsstyrning

Värdeskapande och kvalitet har blivit 1990-talets honnörsord. Men bakom de vackra orden finns det en bister verklighet. Tema kvalitetsstyrning tar bl.a. upp metoder för kvalitetsutveckling och kvalitetsstyrning samt den politiska dimensionen av kvalitetsstyrning.

Kalkylering

Den ekonomiska kalkylmodellens område har breddats och nya kalkylmodeller har tillkommit. Tema kalkylering tar bl.a. upp produktkalkylens användningsområde, nya metoder för aktivitetsbaserad kalkylering, personalekonomiska kalkyler och mycket annat.

Redovisning

Redovisningens traditionella roll som passiv

instrument för resursuppföljning håller på att förändras mot en mer aktiv roll som beslutsstöd och underlag för framåtriktad verksamhetsbedömning. Tema redovisning tar upp några konsekvenser av denna förändring.

Praktiskt

PUCK kan anpassas för internt bruk men erbjuds också som en öppen utbildning. Nästa öppna PUCK startar i skiftet oktober november och löper fram till våren. Programmet genomförs under tio utbildningsdagar och är förlagt till fem internat. Sista anmälningdag är Måndagen den 30 augusti. Antalet platser är begränsat till 20.

För mer information och anmälningmaterial kontakta Jonas Levmo på telefon 046-222 79 28. E-post: jonas.levmo@fek.lu.se eller skriv till KEFU, Institutet för ekonomisk forskning, Box 7080, 221 07 LUND

PUCK

HÄNT SEN SIST:

Med upp emot sextio deltagare från kommuner och landsting i auditoriet höll KEFU-Skåne för en tid sedan ett seminarium på temat "Miljöredovisning i kommuner och landsting"

Medverkande föreläsare var bl a **Fredrik Ljungdahl**, ek.lic, som talade om historik och aktuella trender på miljöredovisningsområdet. Han diskuterade bland annat FN:s rekommendation UNEP (United Nations Environmental Program) och EUs rekommendation EMAS (Eco-Management and Audit Scheme).

Catarina Kristensson, miljösamordnare i Region Skåne berättade om sina erfarenheter från arbetet med Malmöhus läns landstings miljöredovisning. Hon berättade om de svårigheter man haft i inledningskedet, hur man kommit förbi dessa samt vad en organisation bör tänka på när man gör sin första miljöredovisning.

Henrik Dahlström, KPMG, **Jonas Levmo**, KEFU och **Cecilia Stureborg von Scheele**, Arthur Andersen som vann förra årets uppsatstävling för studenter, berättade kort om det uppdrag som resulterade i uppsatsen. En längre stund ägnades åt att gå igenom de riktlinjer för miljöredovisning i kommuner och landsting som presenterades i uppsatsen. Goda exempel från olika kommuners miljöredovisningar lyftes fram.

Lars-Olle Larsson, miljörevisor på KPMG Miljörevision, är en av de ledande aktörerna på miljövisionsområdet, en riktig visionär. Han talade framför allt om nästa steg, efter miljöredovisningen. Några företag, bl.a. Body Shop och SAS, har tagit ett steg till mot "det goda företaget". De redovisar dels sin miljöpåverkan men även relationer till intressenter. I denna redovisning som kallas Sustainable reporting tar man förutom miljöaspekter upp hur anställda behandlas, hur anställda till underleverantörer behandlas, dvs en slags social redovisning.

Positiva omdömen om PUCK

PUCK är ett utvecklingsprogram för högskoleutbildade ekonomer (eller motsvarande) i kommuner, med kvalificerade arbetsuppgifter och med behov av professionell uppdatering inom det kommunal-ekonomiska området. Programmet är inriktat mot aktuella trender inom forskning och praktisk tillämpning. Två PUCK-program har hittills bedrivits för region Skåne och fått genomgående positiva omdömen från beställare och deltagare.

Anita Eklund, representant för beställaren, Region Skåne:

—Behovet av utvecklingsprogram och uppdatering för högskoleutbildade ekonomer som arbetar i en decentraliserad organisation är A och O för möjligheten att klara de kvalificerade arbetsuppgifter som krävs idag. Det var främst därför vi beställde en PUCK-utbildning. Förändringarnas vindar blåser ganska snabbt inom de verksamheter som verkar inom Region Skåne - då är det viktigt att de som i högsta grad medverkar i det förändringsarbete som sker i verksamheten också är uppdaterade på aktuella nyheter, trender inom forskningen och praktisk tillämpning inom hela "ekonomiområdet" och kan få del av nya synsätt och utformningar av vad dagens styrning kräver. Utöver denna uppdatering, så är det viktigt att ekonomerna ges möjlighet till individuell kompetensutveckling samt till ett skapande av professionella nätverk för fortsatt eget utvecklingsarbete efter det att programmet är slut.

—PUCK-kursen var enligt min uppfattning bra eftersom den bidrog till att ge deltagarna en ökad helhetssyn på organisationen Region Skåne. Den har också bidragit till att ge deltagarna en ökad insikt om kraven på styrning, men också om möjligheterna att gå från ekonomistyrning till verksamhetsstyrning med alla dess in-

gående komponenter. PUCK-kursen har även bidragit till att skapa kontakter mellan deltagarna, som ju kommit från olika verksamheter inom organisationen Region Skåne. Jag tror att det sistnämnda kommer att skapa bestående professionella nätverk, vilket enligt min personliga uppfattning kanske är den absolut viktigaste effekten av PUCK. Kursen har gett deltagarna en möjlig plattform för att fortsätta sitt eget utvecklingsarbete på hemmaplan.

Sven Blomé, PUCK-deltagare från staben för uppföljning, Universitets-sjukhuset, Lund:

—PUCK representerar för mig en bra mötesplats där det var lätt att skapa diskussioner i angelägna frågor som rör ekonomi och styrning. Ett varierat utbud av ämnen och föreläsare och en mycket fin miljö på Åkersberg bidrog till detta. Dock är jag lite kritisk till en ibland alltför traditionell föreläsarstil.

—Metoden att genomföra seriösa projektarbeten, inom verksamheter och/eller arbetsplatser som är okända tillsammans med kursdeltagare som man tidigare aldrig träffat, var intressant och en verklig utmaning vad gäller samarbete och förmåga att kommunicera effektivt.

V.g. meddela ev. adressändring
till KEFU-Skånes sekreteriat

KEFU PÅ INTERNET

Aktuell information från KEFU kan Du
finna på vår hemsida med www-adress:

<http://Kefu.fek.lu.se>

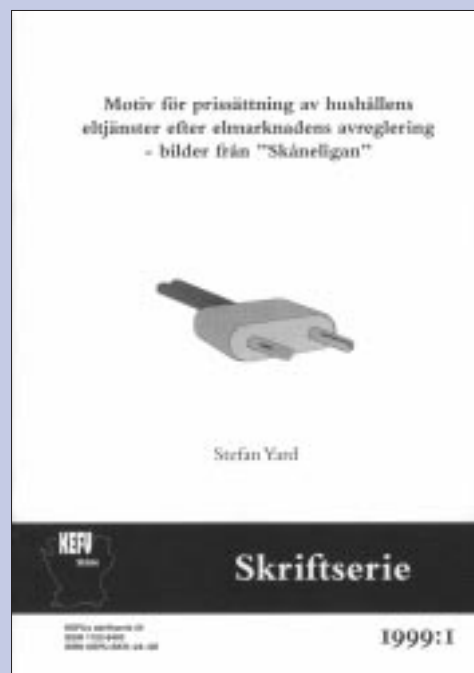
Vår e-post adress är:

KEFU@fek.lu.se

NYTT FRÅN TRYCKET:

Rapporten kan (med 20 procents rabatt
för medlemmar) beställas från KEFUs
sekreteriat. Tel: 046 - 222 42 89 eller
Fax: 046 - 222 42 16.

(1999:1)

Välkommen till vårens återstående KEFU-kurser

Värdeskapande processer inom skola, omsorg och socialtjänst

Torsdagen den 27 april, Ideon, Lund

Idag finns det stora behov av kunskaper om sambanden mellan insatta resurser och de effekter och värden som skola, omsorg och socialtjänst ger upphov till. De ekonomiska styrinstrumenten visar visserligen vad dessa verksamheter kostar, men inte vilka värden de medverkar till att skapa. Ofta är det mycket svårt att fatta rationella beslut om prioriteringar och effektiviseringar.

Uppföljning som styrinstrument

28 maj

De senaste årtiondena har vi upplevt en mängd olika lösningar på den kommunala styrproblematiken. Många är också de pannor som stångats blodiga när styrinstrumenten gett upphov till icke önskade effekter och i vissa fall har de inte motsvarat förväntningarna. Problematiken har oftast fokuserats på de svåra styrförutsättningar som anses omgärda kommunal verksamhet. Är dessa förutsättningar så speciella att vi kanske t o m ska ge upp hoppet om att styra kommunal verksamhet?

Vidare information om ovanstående kurser kan erhållas från KEFU-Skåne,
tel: 046- 222 42 89.